

РЕЙ БРЕДЪРИ КУКУВИЦАТА, КОЯТО ИЗСКАЧА ОТ ЧАСОВНИКА

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1999

chitanka.info

— Човек помни повече делата на хората — каза г-жа Коулс, — отколкото лицата им и онова, което говорят. Ако питате мен, онази новата жена отгатък улицата, две къщи надолу, Кит Рандъм, нали така се казваше? Та тя меко казано е човек на действието.

Всички на верандата се обърнаха да погледнат.

Кит Рандъм стоеше в градината с цвете в ръка. Боядисваше капака на прозореца на втория етаж. Вееше си с ветрило сред сумрачната прохлада на прага на верандата си. Правеше изящни гравюри под лимоненожълтата светлина на газената лампа вечер. Ваеше глина върху гърнчарско колело рано сутрин и пееше с висок, чист като изворна вода глас. Изхвърляше десетки пепелници в пещ, която беше изградила от тухли. А после отново можехте да я видите да пече пайове за Бог знае кого в празната си къща и да ги оставя да истинат на перваза, така че мъжете от отсрещната страна на улицата да пресичат с вдигнати носове, привлечени от уханието. После, щом слънцето залезеше, тя се люлееше на голямата конопена люлка, която бе завързала на огромния дъб в задния си двор. В девет вечерта излизаше навън, понесла грамофона като бяло кученце в ръце, навиваше го, поставяше плоча и се люлееше в голямата детска люлка като пеперуда или като червена под-под-подскачаща червеношийка.

— Да — каза г-жа Тийс. — Тя или е много умна жена и владее женските трикове, или... — И тук тя се замисли за миг. — Тя е онази кукувица, която изскача от часовника... онази кукувица, която изскача от часовника...

Жените от цялата улица разбиращо почукваха по челата си с показалци и надничаха над оградата ѝ като жени, поглеждащи иззад скала, готови да запицят колко са нависоко, но виждаха само вечерния заден двор, мрачен като пещера, пълен с шумолящи листа, осеян с цветя, с грамофона, съскащ и прочистващ гърло преди да се понесе по жлебовете на „Юнска нощ“ или „Бедна пеперуда“. И там, с равномерността на невидимо, но въпреки това тиктакащо махало, назад-напред, с ръка, притисната към розовата възглавничка на бузата си, тихо въздишайки, седеше Кит Рандъм и се люлееше в такт с нещата, които грамофонът казваше за бедната пеперуда или чудната юнска нощ.

— Откъде е тя?

— Никой не знае.

- Какво прави тук?
- Никой не знае.
- Колко ще остане?
- Идете да питате нея!

Фактите бяха съвсем прости. Къщата беше останала свободна в продължение на година и после я наеха. Един априлски следобед пристигна камион и двама мъже започнаха да се щурат насам-натам като кийстоунски полицаи, едва не се сблъскваха, но винаги се разминаваха в последния момент, понесли часовници, лампи, столове, маси и вази. И потеглиха сякаш само след минута. Къщата остана самотна и необитаема. Г-жа Коулс четири пъти бе минавала покрай нея, за да надникне вътре и да види само, че светкавичните мъже са закачили картините, постлали са килимите, наредили са мебелите и са оставили всичко по женски спретнато преди да се втурнат навън и да изчезнат. Гнездото беше готово и очакваше птичката.

И точно в седем часа, веднага след вечеря, когато всички можеха да я видят, с жълто такси пристигна Кит Рандъм и влезе сама в очакващата я къща.

— Къде е господин Рандъм? — попитаха всички.

— Няма такъв.

— Разведена е, разведена. А може съпругът ѝ да е умрял. Вдовица, така е по-добре. Клетата.

Но когато отиваше към бакалията, за да купи пържоли, доматиена супа и веро, Кит Рандъм се усмихваше към всеки прозорец и всяка веранда, не изглеждаше уморена, не изглеждаше тъжна, не изглеждаше самотна, а изглеждаше така, сякаш денем в дома ѝ живеят цял куп клоуни, докато вечери правят компания красиви като киноактьори господа със засукани мустаци.

— Но при нея не идва никой. Отначало си мислех, хм... — Г-жа Коулс се поколеба. — Сама жена. О, нали знаете. Но край къщата ѝ няма даже снежен човек. Та остава само едно: както каза някой, тя е онази кукувица, която изскача от часовника. По четири пъти на час.

Точно в този момент г-ца Кит Рандъм извика на жените и гласът ѝ се извиси сред нежнозелените дървета, издигна се в синьото небе от отсрещната страна на двора.

— Госпожи?

Те завъртяха глави. Наостриха уши.

— Госпожи — припряно извика г-ца Кит Рандъм. — Дойдох да си намеря мъж. Това е, госпожи!

Всички жени се скриха в къщите си.

На следващия следобед завариха г-н Тийс да играе на топчета в предния двор на г-ца Кит Рандъм. Г-жа Тийс търпя това около две минути и трийсет и пет секунди и после пресече улицата едва ли не на ролкови кънки.

— Е, какво правим? — попита двете приведени над земята фигури тя.

— Един момент. — Топчето проблесна под палеца на Хенри Тийс. Другите топчета изтракаха едно в друго и отскочиха в различни посоки.

— Като че ли ме биеш — каза Кит Рандъм. — Адски си добър на топчета, Ханк.

— От години не съм играл. — Г-н Тийс неспокойно погледна към глезена на жена си. Вените ѝ бяха като струйки светлосиньо мастило. Приличаха на картата на Илинойс Тук беше река Плат, там — Мисисипи. Успя да ги проследи нагоре чак до Рок Айланд, преди съпругата му да попита:

— Не е ли малко странно да играеш на топчета?

— Странно ли? — Г-н Тийс изтупа праха от дрехите си. — Та аз спечелих!

— Какво ще правиш с тия топчета?

— Не е въпросът какво ще правя с тях, важна е победата.

Г-жа Тийс ги изгледа така, сякаш бяха отровни гъби.

— Благодаря ти, че поигра с Хенри.

— Винаги на услугите ти, Клара, винаги — отвърна Кит Рандъм.

— Ще ти оставя топчетата. — Хенри припряно ѝ ги подаде. — У нас няма място за тях.

— Искам да окосиш тревата — каза г-жа Тийс.

Двамата пресякоха улицата. Той се опитваше да не гледа към нея, а тя се мъчеше да не изостава, защото г-н Тийс вървеше по-бързо. Г-жа Тийс ускори крачка, той също, докато накрая едва не се втурнаха към стъпалата пред верандата. Той пръв дотича до вратата, тя го следваше

по петите. Разнесе се такова затръшване, че птиците в радиус от три къщи уплашено изхвърчаха от гнездата си.

Следващият инцидент се случи точно един час по-късно. Г-н Тийс косеше моравата, забил поглед в косачката и във всяко от стоте цветчета детелина, всички с главички, малки като на г-жа Тийс. Той бясно косеше на изток, запад, север, юг, потеше се и бършеше чело, когато г-жа Тийс извика:

— Да не забравиш и отбивката! А там по средата си пропуснал една ивица. Внимавай с оня камък, ще счупиш косачката!

Точно в два часа пред къщата на г-ца Кит Рандъм спряха два камиона и двама работници започнаха да изкарват пръстта от моравата. До четири вече бяха залели целия двор с плътен пласт цимент.

В пет часа камионите потеглиха и откараха със себе си моравата на г-ца Кит Рандъм. В този момент тя махна с ръка на г-н Тийс.

— Предполагам, че поне няколко години няма да се налага да косим тази морава! — засмя се тя.

Г-н Тийс понечи също да се засмее, но усети, че някой се крие в сумрака зад мрежата на вратата. Той се скри вътре. Този път от затръшването от парапета на верандата паднаха две саксии със здравец.

— Ама колко е нагла тази жена!

— Прави го нарочно.

— Опитва се да ни изкара мъчителки. Заля моравата си с цимент. Дава разни идеи на г-н Тийс. Е, ние няма да циментираме нашата морава и той ще я коси всяка седмица, иначе да не се казвам Клара Муун Тийс!

Наведени над плетките си, трите жени презрително изсумтяха.

— Прилича ми на някаква интрига — каза г-жа Коулс — Само вижте задния ѝ двор, истинска джунгла, нищо не си е на мястото.

— Разкажи ни пак как играли на топчета, Клара.

— Мили Боже. Той беше на колене и двамата се смееха. Аз... тихо. Чухте ли нещо?

Бе по залез-слънце, точно след вечеря, и трите жени седяха на верандата на г-жа Коулс.

— Оная кукувица пак е в задния си двор и се смее.

— На люлката ли се люлее?

— Слушайте. Шт!

— Не съм го правил от години! — засмя се мъжки глас. — Винаги съм искал, но хората те мислят за луд! Хей!

— Кой е там? — извика г-жа Коулс.

Трите жени притиснаха ръце към разгуптените си сърца и се втурнаха към другия край на верандата като изпаднали в паника туристки на потъващ кораб.

— Хооп! — извика Кит Рандъм и залюля люлката.

И сред зелените листа в здрача на задния ѝ двор се смееше мъж, който се залюляваше нагоре, после се спускаше и отново се издигаше в другата посока.

— Този глас не ти ли звучи малко като на твоя господин Коулс? — зачуди се една от жените.

— Кой го измисли?

— Уф, Фани.

— Кой го измисли?

— Уф, заспивай, Фани — каза г-н Коулс в леглото. В стаята беше топло и тъмно. Тя седеше като огромна топка сладолед и яростно гледаше в мрачната спалня. Бе единайсет часът.

— Трябва да я изхвърлят от града.

— Уф, за Бога. — Той удари по възглавницата си. — Просто се люлеех, не съм се люлял от години. Адски голяма люлка, точно колкото да издържи мъж. Нали ме остави да измия съдовете, за да можеш да идеш да си бърбиш с онези кокошки, та когато отидох да изхвърля боклука, тя се люлееше на люлката и аз ѝ казах, че ми изглежда чудесно, а тя ме попита дали не искам да опитам. За Бога, просто се бях качил да се полюлея малко.

— И кукуригаше като видиотен петел.

— Не кукуригах, по дяволите, а се смеех. Не съм я щипал по задника, нали? — Той отупа възглавницата си още два пъти и се обърна на другата страна.

Тя го чу да мърмори насън: „Най-хубавата люлка, на която съм се люлял“ — това я хвърли в нов пристъп на плач.

На следващия следобед оставаше само г-н Клемънтс — беше негов ред. Г-жа Клемънтс го завари да надува балони до стената в задния двор на г-ца Кит Рандъм и да обсъжда с нея формата, прозрачността и цвета им. Грамофонът ѝ напяваше „Най-лошото все още е пред нас“, стара мелодия от Първата световна война, изпълнявана от Никърбокър Куортет. Г-жа Клемънтс илюстрира думите на песента, като хвана г-н Клемънтс за ухото и го откъсна със себе си.

— От този час, ден и минута дворът на тази жена е забранена територия — казаха г-жа Коулс, г-жа Клемънтс и г-жа Тийс.

— Да, скъпа — отговориха г-н Коулс, г-н Клемънтс и г-н Тийс.

— И няма изобщо да я поздравяваш — казаха г-жа Коулс, г-жа Клемънтс и г-жа Тийс.

— Разбира се, че няма, скъпа — отвърнала иззад вестниците си съпрузите им.

— Чу ли ме?

— Да, мила — отвърна хорът.

От този момент г-н Коулс, г-н Клемънтс и г-н Тийс косяха морави, поправяха лампи, кастреха живи плетове, боядисваха врати, миеха прозорци и съдове, прекопаваха лехи, поливаха дървета, наторяваха цветя, тичаха на работа и обратно, навеждаха се, свиваха се, бягаха, спираха, протягаха се, заети с хиляда и една задачи.

Докато часовниците в къщата на Кит Рандъм бяха спрели, цветята изсъхнаха или избуяха до полудяване. Бравите оставаха в ръката ти, листата на дърветата окапаха посред лято от липса на вода, боята на вратите се лющеше и изгорялата електрическа система беше заменена със свещи, поставени в кани за вино: рай на небрежността, прекрасен хаос.

Някъде по това време г-жа Коулс, г-жа Клемънтс и г-жа Тийс останаха поразени от чистата, неподправена наглост на Кит Рандъм, която през нощта бе пустила писма в пощенските им кутии, за да ги покани на отровен чай в четири часа на другия ден.

Те категорично отказаха.

И отидоха.

Кит Рандъм наля на всички от любимия си цейлонски чай и усмихнато седна на стола си.

— Много мило от ваша страна, госпожи, че приехте поканата ми — каза тя.

Жените мрачно кимнаха.

— Имаме да си говорим за много неща — прибави Кит Рандъм.

Наведени към вратата, жените ледено зачакаха.

— Струва ми се, че вие изобщо не ме разбирате — каза тя. — Струва ми се, че трябва да ви обясня всичко.

Те продължаваха да чакат.

— Аз съм стара мома с личен доход.

— Изглежда ми подозрително личен — отбеляза г-жа Тийс.

— Подозрително — повтори като ехо г-жа Коулс.

Г-жа Клемънтс тъкмо се канеше да пусне пакетчето чай в чашата си, когато Кит Рандъм избухна в смях.

— Виждам, че каквото и да кажа, вие си сипвате захар и шумно затрапвате с лъжички, за да не ме чуете.

— Испитайте ни — отвърна г-жа Тийс.

Кит Рандъм се пресегна и взе една лъскава месингова тръба.

— Какво е това? — едновременно попитаха трите и после покриха усти с длани, сякаш засрамени, че нито една не е казала нещо оригинално.

— Най-обикновен детски калейдоскоп. — Кит Рандъм затвори едното си око и присви другото, за да погледне към пъстроцветната мозайка. — В момента наблюдавам вътрешностите ви. И знаете ли какво виждам?

— Какво ни интересува? — извика г-жа Клемънтс. Другите кимнаха в знак на съгласие с острата ѝ забележка.

— Виждам цял картоф. — Кит Рандъм насочи устройството към г-жа Тийс, после го премести към другите. — Алабаш и хубава кръгла ряпа. Никакви вътрешности, стомах, далак или сърце. Вслушах се. Никакъв пулс, само натъпкана в корсетите ви плът. Ами езиците ви? Не са свързани с мозъчната ви кора...

— Нашата мозъчна какво? — обидено извика г-жа Тийс.

— Кора. Не е толкова неблагоприятно, колкото звучи. И взех дръзко решение. Не си отивайте.

Трите жени неспокойно се въртяха на столовете си. Кит Рандъм каза:

— Ще ви взема съпрузите един по един. Както се казва в онази стара песен — ще им открадна сърцата. Или каквото сте им оставили. Реших, че каквато съм стройна и забавна, ще съм много по-красива среднощна гледка или обедна събеседничка от вас трите, взети заедно. Не ме прекъсвайте, не си отивайте. Почти свърших. Не можете да ме спрете по никакъв начин. А, да, можете да направите нещо. Да обичате тези чудесни мъже. Но ми се струва, че това изобщо не ви е идвало наум. Вгледайте се в лицата им. Вижте как нахлупват сламените си шапки над ушите си и как скърцат със зъби насън. По дяволите, чувам ги чак отгук! И свиват ръце в юмруци, когато вървят, без да има кого да ударят. Затова стойте настрана и дори не се опитвайте да ми попречите. Как ще го направя ли? С игра на карти, с минигольф в градината ми, ще изскубя цветята, за да направя дупки за топките. После идва ред на домино, дама, шах, бира и сладолед, обедни кренвирши, среднощни хамбургери, танци на лунна светлина, чисти чаршафи, пеене на воля под душа, разхвърляне по цяла седмица, чистене само в неделя, пускане на мустаци или брада. Когато свърши бирата, има джин. Почакайте! Седнете!

Кит Рандъм продължи:

— Виждам какво си мислите, лицата ви са като сито. Не, не съм вавилонската блудница, нито пък проститутка от „Малкия Трианон“, който по някаква случайност не е филмова компания. Аз съм пътуващ цирк, първа братовчедка на забавата, в никакъв случай красавица, почти изрод. Но един ден преди години реших да не направя нито един мъж нещастен, а ужасно щастлив! Открих, че постоянно се опитвам да се наложа, което е грешка, надхвърляща въображението на повечето жени. Ако непрекъснато карате мъжа да губи, той ще ходи да играе голф и ще губи честно. Така поне може да компенсира. Затова започнах, преди две години в Плейсървил, преди три в Талъхаси и Канкьки, докато парата ми не се изчерпа. Каква е голямата ми тайна ли? Не съм играла на табла, не. Всичко се крие в губенето. Не разбирате ли? Научих се да лъжа и да губя. Мъжете харесват това. Знаят какво правиш, естествено, но се преструват, че не забелязват, и колкото повече губиш, толкова повече те обичат. После съзнаваш, че си ги вързала с обикновена стара самоунищожителна игра на карти или

дама. Можеш да накараш мъжа да скача на въже, ако го убедиш, че е най-страхотният скачач на света. Така че продължаваш да губиш и откриваш, че през цялото време си печелила, когато мъжете ти подават шапките си на закуска, зарязват приказките за борсата и разговарят!

Стига сте шавали! Почти приключих. Ще си върнете ли своите полулюбими? Може би. А може би не. След година ще проверя дали сте си взели поука от този мой урок. Ще ви дам назаем онези изгубени, но сега намерени души и веднъж годишно ще идвам да видя дали губите както трябва, за да се научите да се смеете. Междувременно не можете да направите нищо. А сега, смятайте, че съм обявила началото на състезанието. Вървете си вкъщи. Печете сладкиши. Пържете кюфтета. Но няма да успеете. Сладкишите ви няма да се надигнат, а кюфтетата? Мъртви от самото начало. Защото ги месите на масата и убивате апетита на мъжете. И недейте да заключвате вратите си. Пуснете бедните животинчета да избягат.

— Приемаме битката! — едновременно извикаха трите и после, смутени от повторението, се запрепъваха по стъпалата на верандата.

Е, това всъщност бе краят. Нямаше война, нямаше дори стълкновение или престрелка. Жените се оглеждаха в пустите си стаи и тихо, на пръсти затваряха входните врати.

Но най-ужасно беше, когато един късен следобед в здрача се появиха трима непознати мъже и накараха жените да се скрият в къщите си, да заключат вратите и да надникнат през дантелените завеси.

— Отваряй де! — извикаха тримата мъже.

И чули гласовете, познати им от закуска, съпругите отключиха вратите, за да погледнат навън.

— Хенри Тийс?

— Робърт Джо Клемънтс, какво...

— Уилям Ралф Коулс, ти ли си?

— А ти кой, по дяволите, си мислиш, че е?

Съпругите им поразено зяпнаха останалите почти без коса същества.

— Боже мой — каза г-жа Тийс.

— Какво? — каза г-жа Клемънтс.

— Какво си направил с косата си?

— Нищо — отвърнаха тримата съпрузи. — Тя го направи.

Съпругите започнаха да обикалят около некръвните си роднини.

— Не можах да те позная — ахна г-жа Тийс.

— И не би трябвало!

Същото казаха и останалите.

После прибавиха:

— Харесва ли ти?

— Това не е човекът, за когото се омъжих — отговориха те.

— Ужас!

И накрая, почти в хор, макар и в различни къщи:

— Ще си смениш ли името, за да отговаря на прическата ти?

Последната вечер от месеца г-н Тийс беше заварен да си стяга багажа в спалнята на втория етаж. Г-жа Тийс здраво се вкопчи в бравата.

— Къде отиваш?

— По работа.

— Къде?

— Някъде.

— Ще се забавиш ли?

— Трудно е да се каже.

— Два дни? — попита тя.

— Може би.

— Три дни?

— Къде ми е синята вратовръзка? Онази с белите мишки?

— Никога не съм харесвала тази вратовръзка.

— Имаш ли нещо против да ми намериш синята вратовръзка с белите мишки?

Г-жа Тийс я намери.

— Благодаря ти. — Застанал пред огледалото, той я завърза на врата си. После се среса и оголи зъби, за да провери дали ги е измил добре.

— Четири дни? — попита тя.

— По всяка вероятност — отвърна той.

— Тогава седмица? — безумно се усмихна г-жа Тийс.

— Почти сигурно — заразглежда ноктите си г-н Тийс.

— Да се храниш добре, не само по някой сандвич на крак.

— Обещавам.

— И да се напиваш!

— Ще се наспивам.

— И всяка вечер да ми се обаждаш по телефона. Взе ли си хапчетата за стомах?

— Няма да ми трябват.

— Винаги си имал нужда от хапчета за стомах. — Тя се втурна да ги донесе. — Просто си ги вземи.

Той ги прибра в джоба си. После взе двата си куфара.

— И всяка вечер да ми се обаждаш по телефона — повтори г-жа Тийс.

Той слезе по стълбището, тя го следваше по петите.

— И да не стоиш на течение.

Г-н Тийс я целуна по челото, отвори вратата, излезе и затвори.

Почти в същия миг, така че не можеше и дума да става за съвпадение, полудели от жизненост, г-н Коулс и г-н Клемънтс изскочиха от къщите си, като рискуваха да си счупят краката или глезените, за да са свободни, и се втурнаха на улицата, където едва не се сблъскаха с г-н Тийс.

Всеки погледна към лицата и багажите на другите двама и тримата хорowo извикаха:

— Къде отиваш?

— Какво е това?

— Куфарът ми.

— Чантата ми.

— Багажът ми!

— Съзнавате ли, че се срещаме на улицата за пръв път от Все светии преди дваисет години?

— По дяволите, днес наистина е Все светии!

— Да! За какво? За измама или празник?

— Да вървим и да видим!

И без да имат нужда от карта, те безпогрешно и с войнишка отсеченост завиха и се втурнаха към циментовия двор на Кит Рандъм, като вдигаха искри с токовете на обувките си.

През следващата седмица звуците, които отекваха в дома на Кит Рандъм, спокойно можеха да идват от зала за боулинг. Само след няколко дни трима различни съпрузи пристигнаха в девет, десет и после в дванайсет и десет през нощта, широко усмихнати, сякаш с фалшиви целулоидни зъби. Трите различни съпруги провериха дъха

им за течна храна, но усетиха само остър мирис на мента, защото мъжете благоразумно бяха нажабурили устите си на улицата преди да се изправят пред своите благоверни.

Ами пренебрегнатите и оскърбени съпруги? Какви кулинарни битки поведоха те? Какви контраатаки последваха? И имаше ли победи?

Проблемът бе, че съпрузите отстъпваха и после се втурваха да изпуснат нажежената атмосфера от дома си. Оставаше само студен въздух и трите жени се появяваха от ледените си блокове, замразени в корсетите си, с каменен поглед и усмивка, която караше приборите на масата да се покриват със скреж. Горещото печено се втвърдяваше и замръзваше само две минути след като е напуснало фурната. Когато вдигаха стеснителен поглед от все по-редките си обеди и вечери, съпрузите бяха посрещани от стъклени очи, като онези на витрината в магазина за очила посред нощ, и от смях, отекващ във финия порцелан като смъртоносно дрънчене.

И тогава най-после дойде момент, в който на три маси бяха поднесени три вечери под светлината на свещи, и никой не се прибра у дома, и свещите изгоряха докрай, докато оттатък улицата кънтяха конски подкови или, ако човек се заслушаше по-внимателно, Ал Джонсън пееше „Безмилостната Хана, най-хубава в Савана, ако не броим и Нови Орлеан“. Това накара трите съпруги да преброят приборите, да наточат ножовете и да си изпият „Лекарството за жени на Лидия Пинкъм“ много преди залез-слънце.

Но чашата преля, когато една необичайно гореща за сезона есенна вечер мъжете се втурнаха под струите на градинските пръскачки и видели съпругите си на прозореца, извикаха:

— Ела тук, водата е чудесна!

Трите жени бясно затръшнаха прозорците.

С което събориха пет саксии, подплашиха шест котки и накараха десет кучета да завият към безлунното небе.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.